**Záznam**

**ze zasedání 184. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR,**
**konané dne 17. září 2026 na Úřadu vlády**

**Program:**

**1. Body k projednání**

**1.1 Návrh zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2027**
**1.2 Navrhované změny v odměňování platem v transpoziční novele zákoníku práce**

**2. Různé**

**Příloha:**
- Stanovisko ČMKOS k návrhu státního rozpočtu na rok 2027

**Průběh jednání**

Jednání zahájil a řídil v zastoupení předsedy vlády a předsedy RHSD ČR **ministr práce a sociálních věcí a místopředseda RHSD ČR Ing. Aleš Juchelka**, který přivítal účastníky plenární schůze a seznámil je s programem jednání.

V úvodu jednání vystoupil **předseda ČMKOS Josef Středula** s negativním stanoviskem k účasti zástupce Aliance progresivních odborů ČR, tedy organizace, jež není členem RHSD ČR, jako hosta na jednání plenární schůze. Negativní stanovisko podpořili rovněž zástupci zaměstnavatelů s tím, že Statut RHSD ČR stanoví kritéria reprezentativnosti sociálních partnerů a tato pravidla musí být dodržována jak na straně zaměstnavatelské, tak i na straně odborů.
**Vzhledem k negativnímu stanovisku zástupců odborů i zaměstnavatelů neschválila Plenární schůze RHSD ČR účast zástupce Aliance progresivních odborů ČR jako hosta jednání plenární schůze.**

Řízení plenární schůze převzal **předseda vlády a předseda RHSD ČR Ing. Andrej Babiš (dále jen „předsedající“)**.

**Bod 1.1 Návrh zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2027**
**Místopředsedkyně vlády a ministryně financí JUDr. Alena Schillerová, Ph.D.** představila návrh státního rozpočtu na rok 2027 vycházející z aktuální makroekonomické predikce a z revidovaného fiskálně strukturálního plánu. Návrh státního rozpočtu se vyznačuje vysokými výdaji na investice, naplněním závazku výdajů na obranu, důrazem na priority vlády v oblasti zdravotnictví a snahou o spravedlivé odměňování zaměstnanců státu. Detailněji představila navržené příjmy a výdaje rozpočtu s tím, že rozpočet je navržen se saldem 389 mld. Kč. Konečná podoba návrhu rozpočtu bude představena na základě výsledků jednání vlády dne 21. září 2026. Výbor pro rozpočtové prognózy zhodnotil navržené příjmy rozpočtu jako realistické.
**Prezident SP ČR Mgr. Jan Rafaj, MBA** ocenil zejména navržené investice do strategických oblastí, historicky nejvyšší úroveň výdajů na dopravní infrastrukturu, dodržení závazku výdajů na obranu nebo pokračující podporu exportu včetně navýšení výdajů na zahraniční rozvojovou spolupráci. Pozitivní je rovněž podpora energeticky náročného průmyslu v podobě převzetí plateb za obnovitelné zdroje energie ze strany státu, bylo by však vhodné, aby tato podpora nebyla poskytována plošně, ale cílena jen na energeticky náročné provozy a nízkopříjmové skupiny obyvatel. Velmi negativně je nicméně třeba vnímat pokračující klesající trend poměru výdajů na výzkum, vývoj a inovace k HDP, jež je v rozporu

s doporučeními Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace i s Hospodářskou strategií ČR a Programovým prohlášením vlády a jde proti cíli transformace v ekonomiku s vyšší přidanou hodnotou. Problematická je také nízká alokace prostředků na aktivní politiku zaměstnanosti, v níž se dostatečně neodráží rostoucí výběr pojistného na státní politiku zaměstnanosti a potřeby rekvalifikací vedoucích k potřebným změnám na trhu práce. Vzhledem k výši a struktuře deficitu se zaměstnavatelé obávají tendencí vedoucích ke zvyšování daní namísto provádění strukturálních reforem.

**Prezident KZPS ČR Ing. Jiří Horecký. Ph.D., MSc., MBA** doplnil, že v rámci diskuse před projednáním návrhu státního rozpočtu nebyly identifikovány oblasti, v nichž by bylo možno snížit navržené výdaje a tím přispět ke snížení salda rozpočtu. V příštím roce by však z důvodu delšího času pro diskusi bylo vhodné vrátit se k praxi z dřívějších let a před vlastní přípravou návrhu rozpočtu projednávat i přípravné práce a rozpočtový rámec na červnové plenární schůzi.

**Ředitel Zemědělského svazu ČR Ing. Jan Ulrich** připomněl problematiku letošního sucha v zemědělství v návaznosti na předložený návrh státního rozpočtu. Nové odhady ztrát, tedy poklesů výnosů způsobených suchem v letošním roce jsou na úrovni 25 mld. Kč ve srovnání s pětiletými průměry předchozích let. Z tohoto důvodu doporučil navýšení rozpočtu Ministerstva zemědělství o 2 mld. Kč tak, aby bylo možné tyto ztráty alespoň částečně kompenzovat v oblastech živočišné výroby a v citlivých sektorech. Převážná část členských států EU přitom připravuje programy pomoci zemědělskému sektoru v důsledku letošního sucha, zejména navýšení přímých plateb, podporu likvidity a pojištění a přímé kompenzace u některých komodit. V zájmu udržení konkurenceschopnosti tuzemských zemědělců by ČR neměla při přijímání těchto opatření zůstat stranou.

**Předseda ČMKOS Josef Středula** upozornil, že rozpočet je postaven na růstu spotřeby a stabilizaci HDP, což však vyžaduje zvyšování příjmu obyvatel. Proti tomuto trendu však jdou návrhy na snižování podpory v nezaměstnanosti a na změnu definice závislé práce v novelizaci zákoníku práce. Nelze opomenout ani vysoké inflační tlaky, jež ohrožují kupní sílu obyvatel. Odbory podporují investiční rozpočet s tím, že v případě investic je schodek oprávněný, je však třeba řešit příjmovou stranu rozpočtu a otevřít diskusi o nastavení daňového systému, kde je především současné zdanění práce neúměrně vysoké. V souvislosti s diskusí o spravedlivém odměňování zaměstnanců státu požádal o stanovení termínu jednání o platech na rok 2027, protože vlastní nastavení nového systému včetně konkrétních částek zvýšení platů prozatím nebylo s odbory diskutováno, a upozornil, že navýšení částky na platy bude při započtení plánovaného navýšení počtu zaměstnanců státu umožňovat jen nepatrné reálné zvýšení platů. Závěrem podpořil požadavky zaměstnavatelů na zvýšení výdajů na výzkum, vývoj a inovace a na kompenzace zemědělců v souvislosti s letošním suchem a uvedl, že obsáhlejší stanovisko ČMKOS k návrhu státního rozpočtu bude přílohou zápisu z plenární schůze.

**Předseda ASO Bohumír Dufek** zdůraznil, že navržená výše deficitu je pro ASO neakceptovatelná. V této souvislosti upozornil na každoroční únik kapitálu z firem se zahraničními vlastníky z ČR do zahraničí ve výši až 350 mld. Kč, čemuž by pomohlo zabránit zavedení daně z kapitálových přesunů. V úvahu přichází i změny v odpisových položkách tak, aby byl kapitál dále investován v ČR, pomoci by mohlo i zavedení digitální daně na evropské úrovni. V další části svého vystoupení navrhl další opatření, díky nimž by došlo k významným úsporám na výdajové straně státního rozpočtu a mezi něž patří například změny ve fungování krajských veterinárních správ a veterinárních výzkumných ústavů spočívající v centralizaci jejich činnosti, slučování některých ústředních státních orgánů, konkrétně ministerstev zemědělství a životního prostředí, ministerstva průmyslu a obchodu s ministerstvem pro místní rozvoj a ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy s ministerstvem kultury, nebo změny ve financování veřejnoprávní televize a rozhlasu. Závěrem požádal o urychlení přípravy a schválení nového Akčního plánu kolektivního vyjednávání, který by odrážel i stanoviska sociálních partnerů.

**Předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče Bc. Dagmar Žitníková** vznesla vzhledem k nedostatku informací o konečné podobě návrhu státního rozpočtu dotaz k predikci skutečného navýšení platů a alokaci prostředků na toto navýšení. Ačkoliv je zdravotnictví vládou deklarováno jako jedna z prioritních oblastí, je v návrhu rozpočtu alokováno na zvýšení plateb za pojištěnce, za něž platí zdravotní pojištění stát, jen 18 mld. Kč a v návrhu úhradové vyhlášky dokonce jen 13 mld. Kč. Ve střednědobém rozpočtovém výhledu na roky 2028 a 2029 je potom patrný významný pokles objemu prostředků na dotace pro poskytovatele sociálních služeb o 90 %.

**Předseda OS KOVO Roman Ďurčo** ocenil transparentnost rozpočtu a jeho investiční charakter, vzhledem k dramaticky rostoucím cenám zemního plynu ale upozornil na rizika, jež z růstu ceny plynou

pro energeticky náročné provozy. V této souvislosti by bylo vhodné, aby vláda zvážila možnost stanovení maximálně možné ceny.

**Prezident HK ČR Mgr. Zdeněk Zajíček** uvedl, že ačkoliv rostoucí mandatorní výdaje zmenšují prostor pro klíčové investice, navržený rozpočet prostředky na strategické investice státu obsahuje. V tomto směru je zadlužení z důvodu investic pochopitelné. Je však nezbytné diskutovat i o akceleraci hospodářského růstu a tím i zvýšení příjmů rozpočtu, proto je třeba ocenit aktivitu vlády v oblasti stavebního řízení, přičemž změna stavebního zákona může přispět ke změně prostředí a nastartování růstu. HK ČR je připravena spolupracovat s vládou a podílet se na dalších obdobných změnách.

**Předsedající** připomněl zásadní kroky vlády, které přispějí k větší dynamice hospodářského růstu a zlepšení životní úrovně obyvatel, mezi něž patří například novelizace stavebního zákona nebo snížení inflace. V závislosti na vývoji na světových trzích dojde i ke stanovení maximálních možných cen energetických komodit s tím, že o konkrétní podobě tohoto kroku vláda bude informovat. K dotazům na údaje uvedené ve střednědobém rozpočtovém výhledu uvedl, že klíčový je návrh rozpočtu na příští rok a výhled na další roky bude následně upravován a upřesňován. Vláda bude řešit i otázku úniku kapitálu firem se zahraničními vlastníky z ČR, je nicméně nutné postupovat v souladu s pravidly EU a možnosti státu jsou v tomto směru omezené.

**Místopředsedkyně vlády a ministryně financí JUDr. Alena Schillerová, Ph.D.** uvedla, že většina prostředků na zvýšení platů je alokována v kapitole všeobecná pokladní správa, kde jsou deponovány, dokud nedojde k úplné dohodě na úrovni vlády, a blíže specifikovala i zvýšení příjmů v rozpočtové kapitole Ministerstva zdravotnictví. Termín jednání o platech bude stanoven v návaznosti na schválení rozpočtu vládou, nadále však platí závazek vlády, že v rámci změny systému platů nebude nikomu plat snížen.

**Ministr práce a sociálních věcí Ing. Aleš Juchelka** upřesnil, že novelizace zákoníku práce obsahuje zpřesnění definice závislé práce nejen z důvodu transpozice evropské směrnice, ale je důležitá i pro pracovníky platforem a pro nově vznikající podnikatelské subjekty. Touto úpravou by nemělo dojít k rozšíření tzv. švarcsystému, neboť podstata závislé práce se nemění, naopak má změna sloužit ke zvýšení právní jistoty všech zúčastněných subjektů, k ochraně zaměstnanců a zmenšení prostoru pro obcházení zákona.

**Předseda ČMKOS Josef Středula** uvedl, že směrnice o pracovnících platforem nevyžaduje redefinici závislé práce, a upozornil, že dle nezávislé studie bude v důsledku navržené změny zákoníku práce legalizováno 70 – 90 % tzv. švarcsystému. S tím souvisí i ztráty státního rozpočtu v návaznosti na rozdílné zdanění zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných.

**Prezident SP ČR Mgr. Jan Rafaj, MBA** zdůraznil, že by neměla být směšována diskuse o rozdílném zdanění zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných s diskusí o podpoře nových moderních ekonomických forem.

**1. místopředseda vlády a ministr průmyslu a obchodu doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D., MBA** reagoval na přednesené podněty a připomínky zejména v oblasti plošné úhrady částek na podporu obnovitelných zdrojů energie ze strany státu, změny struktury a rozdělování výdajů na výzkum, vývoj a inovace, digitalizace a umělé inteligence, včetně podpory AI Gigafactory projektu.

**Ministr zemědělství Ing. Martin Šebestyán, MBA** uvedl, že meziroční pokles výnosů následkem sucha je z pohledu rozpočtu řešen, nicméně zatím nejsou k dispozici konkrétní údaje. Jsou připraveny rovněž nástroje na úrovni Evropské unie.

**Z á v ě r:**

**Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí návrh zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2027.**

**Sociální partneři oceňují zejména transparentnost návrhu a jeho investiční charakter, uplatňují však k návrhu i připomínky například ohledně nedostatečných výdajů na výzkum, vývoj a inovace a na aktivní politiku zaměstnanosti. Připomínají rovněž nezbytnost nalezení řešení přetrvávající nerovnováhy mezi příjmovou a výdajovou stranou rozpočtu.**

**Bod 1.2** **Navrhované změny v odměňování platem v transpoziční novele zákoníku práce**

**Z á v ě r:**

**Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí, že návrh novelizace zákoníku práce je v probíhajícím legislativním procesu.**

**Strana odborů trvá na svém požadavku, aby v rámci realizace změn v odměňování platem nedošlo k neodůvodněnému poklesu osobního ohodnocení zaměstnanců.**

Po projednání všech bodů programu 184. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR poděkoval předsedající účastníkům Plenární schůze a její zasedání ukončil s tím, že termín a program příští plenární schůze bude určen dodatečně.

Zpracoval:
Mgr. David Kadečka
výkonný sekretář RHSD ČR